

Opis modułu kształcenia / przedmiotu (syllabus)

Rok akademicki:	2023/2024	Grupa przedmiotów:	kierunkowa	Numer katalogowy:	
-----------------	-----------	--------------------	------------	-------------------	--

Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Choroby ptaków – staż	ECTS²⁾	2
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Clinical training in Avian diseases		
Kierunek studiów ⁴⁾ :	Weterynaria		
Koordinator przedmiotu ⁵⁾ :	Dr hab. Beata Dolka		
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	Nauczyciele akademicki Instytutu Medycyny Weterynaryjnej Katedry Patologii i Diagnostyki Weterynaryjnej. Doktoranci zgodnie z obowiązującym wewnętrznym aktem prawnym. Inni specjaliści w zależności od potrzeb i możliwości.		
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Instytut Medycyny Weterynaryjnej, Katedra Patologii i Diagnostyki Weterynaryjnej		
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Medycyny Weterynaryjnej		
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot kierunkowy	b) stopień I rok 5	c) stacjonarne / niestacjonarne
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	Semestr letni: sem.10, Staż	Jęz. wykładowy ¹¹⁾ : polski	
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	W ramach przedmiotu studentom zostanie przekazana wiedza dotycząca praktycznego aspektu pracy lekarza weterynarii w zakresie ptaków. Podczas zajęć studenci wykorzystują wiedzę dotyczącą chorób ptaków, terapii i profilaktyki, zasad bezpieczeństwa sanitarnego fermy drobiu. Studenci uczą się prawidłowego diagnozowania chorób ptaków na podstawie badań klinicznych, anatomopatologicznych i laboratoryjnych. Studenci uczestniczą na zajęciach w ambulatorium Chorób Ptaków SGGW oraz terenowych na fermie drobiu.		
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) Zajęcia stażowe.....liczba godzin 30		
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	Ćwiczenia sekcyjne Ćwiczenia ambulatoryjne Ćwiczenia laboratoryjne Ćwiczenia terenowe Konsultacje poza regularnym cyklem zajęć (1 godz./tyg.) – sposób organizacji konsultacji zostanie określony przez koordynatora przedmiotu na początku semestru.		
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	Podczas realizacji stażu studenci: przeprowadzają perlustrację fermy drobiu, dokonują oceny biosecurity, poznają wytyczne odnośnie dobrostanu ptaków gospodarskich. Studenci poznają i ćwiczą techniki szczepień ptaków, zasady praktycznej terapii chorób drobiu, zasady racjonalnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w sektorze drobiarskim, zasady monitoringu serologicznego, pobieranie próbek do badań (m.in. w kierunku salmonellozy, do badań histopatologicznych). Studenci przeprowadzają badania embriopatologiczne oraz sekcyjne ptaków. Studenci poznają i uczestniczą w bieżących czynnościach lekarsko-weterynaryjnych dotyczących ptaków domowych (m.in. przyjęcie pacjenta, badanie kliniczne i szczegółowe, podawanie leków). Studenci przeprowadzają badania stosowane w diagnostyce kokcydiozy (scoring). Studenci sporządzają dokumentację z zajęć np. skierowania do badań dodatkowych ptaków, formularze wyników badań, przygotowują protokoły sekcji zwłok. Studenci uczą się zasad interpretacji wyników badań ptaków i wyników monitoringu serologicznego.		
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	Anatomia, fizjologia, immunologia, histopatologia, farmakologia, chów i hodowla zwierząt, choroby ptaków		
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :	Student powinien posiadać znajomość zakresu zagadnień objętych w/w przedmiotami.		
Efekty kształcenia ¹⁸⁾ :	01 – umie przeprowadzić wywiad lekarsko-weterynaryjny. 02 – potrafi przeprowadzić badanie kliniczne i podstawowe badania laboratoryjne u ptaków gospodarskich i domowych. 03 – wykonuje sekcję zwłok ptaków, sporządza protokół sekcji i prawidłowo interpretuje wyniki sekcji.	04 – potrafi zdiagnozować najczęściej występujące choroby zakaźne i metaboliczne u ptaków. 05 – pobiera prawidłowo próbki do badań laboratoryjnych i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych. 06 – zna zasady terapii chorób ptaków.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	01,02,03,04,05,06 – karta stażowa, zaliczenie staży + praca stażowa + formularze stażowe		
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	Imienna karta stażowa. Ocena końcowa jest średnią ocen cząstkowych otrzymanych podczas zaliczania poszczególnych części stażu: formularzy stażowych, pracy stażowej, prezentacji pracy stażowej.		
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	Do weryfikacji efektów kształcenia służy: Ocena formularzy stażowych (5p)- 33% Ocena pracy stażowej (5p)-33% Ocena prezentacji pracy stażowej (5p)-34%		
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	Sale seminaryjne, ćwiczeniowe, sala sekcyjna Zakładu Patologii Zwierząt, ambulatorium w Klinice Małych Zwierząt, ferma drobiu w Oborach.		
Literatura podstawowa i uzupełniająca:	Literatura podstawowa : 1. Mazurkiewicz M., Wieliczko A. (red.): Choroby drobiu. Wyd. 3. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocław, 2019, ISBN: 978-83-7717-314-5 2. Pattison M., McMullin P.F., Bradbury J.M., Alexander D.J.: Choroby drobiu. Edra Urban & Partner (red. I wyd. pol. Wieliczko A.), 2011, ISBN: 978-83-7609-115-0 3. Swayne D.E. (Edit): Diseases of Poultry. Wiley-Blackwell, Ames, Iowa, USA, 2020 (14 Edition). doi:10.1002/9781119371199		

Literatura uzupełniająca:

1. Akajewski A.: Anatomia zwierząt domowych PWN, 1973, t. 2, str 441-467.
2. Borzemska W.B. i wsp.: Kompendium terapii chorób drobiu. OIN Polfa, 1989.
3. Borzemska W.B.: Vademecum chorób drobiu. PWRiL, 1985.
4. Boulianne M. (ed.) Avian Diseases Manual. 7th ed. AAAP-American Association of Avian Pathologists 2013. ISBN: 9780978916343.
5. Burkett G.: Preventative Health Care for Pet Birds, Publish, Inc., 2020.
6. Cannon M. : A Guide to Basic Health and Disease in Birds (Revised Edition) ABK Publications, 2016.
7. Capua I, Alexander D. J.: Avian influenza and Newcastle Disease. A field and laboratory manual. Springer, Italy, 2009.
8. Carpenter J.W., Harms C. (ed.): Carpenter's Exotic Animal Formulary. 6th edition. Elsevier, USA, 2022. Paperback ISBN: 9780323833929.
9. Chitty J., Lierz M. (ed.): BSAVA Manual of Raptors, Pigeons and Passerine Birds. 1 edition. 2008.
10. Damerow G: The Chicken Health Handbook. 2nd Edition: A Complete Guide to Maximizing Flock Health and Dealing with Disease. Storey Publishing, 2015.
11. Doneley B.: Avian Medicine and Surgery in Practice Companion and Aviary Birds, Second Edition CRC Press, 2016.
12. Dudziński W. : Ptaki łowne. PWRiL, 1988.
13. Faruga A, Jankowski J.: Indyki – hodowla i użytkowanie. PWRiL, 1996.
14. Gabrisch K., Zwart P.: Praktyka kliniczna zwierzęta egzotyczne. Galaktyka, 2016.
15. Grudzień W., Jędryczko W.: Vademecum chorób drobiu rzeźnego. Poradnik dla producentów drobiu. Pro Agricola, 2013.
16. Harrison G. J., Lightfoot T. L.: Clinical avian medicine. Spix Publishing, Inc, Florida, USA, 2006.
17. Hedley J. (ed.): BSAVA Small Animal Formulary. Part B: Exotic Pets. 10th edition. Wiley John & Sons. 2020.
18. Horbańczuk J.O.: Strusie, 2001. ISBN: 83-916046-0-8.
19. Horbańczuk J.O.: Struś afrykański. Auto-Graf Sp z o.o. 2003.
20. Horváth- Papp I.: Practical guide to broiler health management BetüVet Ltd, 2008.
21. Kaspers B., Schat K.A., Goebel T., Vervelde L.(ed.): Avian immunology 3rd ed. Elsevier Science Publishing Co Inc, 2021.
22. Kobryń H., Kobryńczuk F.: Anatomia zwierząt. T.3. PWN, Warszawa 2004, str. 315-438.
23. Koenig H.E., Korbel R., Liebich H-G, Klupiec C.: Avian Anatomy: Textbook and Colour Atlas, 2nd Edition. 5M Publishing Ltd, UK. 2016.
24. Komarek V., Malinovsky, I., Lemez L.: Anatomia ptaków domowych i embriologia kury. PWRiL, 1986.
25. Kruszewicz A.: Hodowla ptaków ozdobnych. Gatunki, pielęgnacja, choroby. Multico, Warszawa 2000.
26. Marek K.: Choroby drobiu, PWRiL, Warszawa, 1972.
27. McLelland J.: A colour atlas of avian anatomy. Wolfe Publishing Ltd., England, UK, 1990.
28. Niemiec J. (red.). Chów drobiu. Wyd. SGGW 2020.
29. Pogodała P.: Ptaki egzotyczne, PWRiL, 1991.
30. Randall C.J. Disease of the domestic fowl and turkey, London, 1985.
31. Ritchie B. W., Harrison G. J., Harrison L. R.: Avian Medicine: Principles and application. Wingers Publishing, Lake Worth, Florida, USA, 1994.
32. Scanes C., Dridi S.: Sturkie's Avian Physiology. 7th Edition. 2021. Elsevier Inc. <https://doi.org/10.1016/C2019-0-00060-X>
33. Smulikowska S., Rutkowski A. (praca zbiorowa): Zalecenia żywieniowe i wartość pokarmowa pasz dla drobiu. Wyd. 5. Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt, 2019. ISBN 978-83-951612-1-6.
34. Spackman E.: Avian influenza virus. Humana Press. Totowa, New Jersey, 2008.
35. Szeleszczuk P. Monitoring serologiczny. Gliwice, 2002.
36. Szeleszczuk P. Praktyczna interpretacja wyników monitoringu serologicznego w stadach brojlerów kurzych. Część I, Gliwice, 2003.
37. Szeleszczuk P.: Praktyczna terapia i profilaktyka chorób gołębi. Warszawa, 2003.
38. Świerczewska E., Stepińska M., Niemiec J.: Chów kur. Warszawa, 1995.
39. Świerczewska E.: Hodowla drobiu i technologia jego produkcji. Wyd. SGGW, 2000.
40. Wachnik Z.: Choroby drobiu. PWN, 1979.

Czasopisma naukowe, popularno-naukowe, branżowe np. Polskie Drobniarstwo, Medycyna Weterynaryjna, Magazyn Weterynaryjny, Życie Weterynaryjne, Indyk Polski, Hodowca Drobiu, Hodowca Gołębi Pocztowych, Poultry Science, Avian Diseases, Avian Pathology, Polish Journal of Veterinary Sciences, Journal of Veterinary Research.

UWAGI²⁴⁾:

Nazwa zajęć:		Choroby ptaków Staż	liczba ECTS:	2
Efekty uczenia się:		treść efektu przypisanego do zajęć:	Odniesienie do efektu kierunkowego	Siła dla ef. kier*
Wiedza:	W1	posiada wiadomości z zakresu embriopatologii i patologii łęgów drobiu	WW_NP1, WW_NP2, WW_NP3	2
	W2	zna zmiany anatomopatologiczne w przebiegu chorób zakaźnych i metabolicznych ptaków	WN_NP6, WW_NP8, W_NK1	2 2
	W3	zna choroby zaraźliwych ptaków	WN_NP6, WW_NP8, W_NK1	2 2
	W4	posiada wiadomości z zakresu farmakodynamiki i farmakokinetyki leków stosowanych u ptaków	WW_NP10, W_NK3, W_NK4, W_NK5, W_NK7,	2 2
Umiejętności:	U1	umie przeprowadzić wywiad lekarsko-weterynaryjny	U_OUZ2, U_PUZ1,	1 3 2
	U2	potrafi przeprowadzić badanie kliniczne i podstawowe badania laboratoryjne u ptaków gospodarskich i domowych.	W_PZ4,U_OUZ2, U_PUZ1,U_PUZ2, U_PUZ3,U_PUZ5, U_PUZ17U_PUZ9, U_PUZ10,U_PUZ12,	2 1
	U3	potrafi wykonać sekcję zwłok ptaków, sporządza protokół sekcji i prawidłowo interpretuje wyniki sekcji.	U_OUZ3, U_PUZ14, U_PUZ15,	3 2

	U4	potrafi prawidłowo pobierać próbki do badań laboratoryjnych i interpretować wyniki badań laboratoryjnych	U_PUZ6 , U_PUZ3, U_PUZ5, U_PUZ6, U_PUZ15, U_PUZ17,	2
Kompetencje:	K1	jest gotów do diagnozowania najczęściej występujących chorób zakaźnych i niezakaźnych u ptaków.	K_KP13	2
	K2	jest gotów do odpowiedzialnego przeprowadzenia terapii chorób ptaków	K_KP13 K_KP10, K_KP11	2
Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:		<p>Diagnostyka chorób ptaków na podstawie badań klinicznych, anatomopatologicznych i laboratoryjnych. Terapia i profilaktyka chorób ptaków. Zasady bezpieczeństwa sanitarnego fermy drobiu oraz funkcjonowania zakładu wylęgu drobiu na fermach drobiu oraz w ambulatorium. Uczestnictwo w zajęciach terenowych, przeprowadzanie perlustracji ferm drobiu, dokonywanie oceny bezpieczeństwa sanitarnego, poznawanie wymogów odnośnie dobrostanu ptaków gospodarskich. Poznawanie technik szczepień ptaków, zasad praktycznej terapii chorób drobiu, pobierania próbek do badań dodatkowych. Przeprowadzanie badania embriopatologicznego i sekcji zwłok ptaków. Poznawanie bieżących czynności lekarsko- weterynaryjnych dotyczących ptaków domowych. Badania stosowane w diagnostyce kokcydiozy (scoring). Analiza wyników badań dodatkowych, poznawanie zasad monitoringu serologicznego. Pobieranie próbek do badań histopatologicznych od ptaków. Sekcja embriopatologiczna. Bioasekuracja w produkcji drobiarskiej. Praktyczna terapia chorób drobiu. Zasady racjonalnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w sektorze drobiarskim. Diagnostyka molekularna ptaków.</p>		
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:		W1- W4, U1-U4, K1-K2: ocena pracy stażowej, ocena realizacji zadań oraz aktywności odnotowywana w karcie stażowej.		